

Decàleg per a una nova aliança pública - privada en cultura

Proposta per a una nova fiscalitat cultural

ÍNDIX

PRESENTACIÓ	5
CONTINGUT DEL DECÀLEG	7
PRINCIPIS RECTORS.....	9
DECÀLEG	10
A. INCENTIUS FISCALS PER AL MECENATGE I EL PATROCINI.....	12
B. INCENTIUS FISCALS PER DONACIONS, ADQUISICIONS I CONSERVACIÓ DE BÉNS D'INTERÈS CULTURAL	16
C. INCENTIUS FISCALS DE LES INDÚSTRIES CULTURALS.....	18
D. LA DACIÓ EN PAGAMENT D'IMPOSTOS.....	26
E. ALTRES QÜESTIONS	28

(FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA)

Ajuntament de Barcelona

PRESENTACIÓ

La Fundació Barcelona Cultura i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona han promogut l'elaboració del present "Decàleg per a una nova aliança pública - privada en cultura. Proposta per a una nova fiscalitat cultural".

Aquesta iniciativa té per objectiu formular una proposta de millora dels incentius fiscals per a la cultura existents en l'actualitat a Barcelona, Catalunya i Espanya. La fiscalitat cultural fa referència a les bonificacions existents en el règim fiscal amb l'objectiu de fomentar les donacions, el consum i les inversions en cultura.

Aquestes mesures són part essencial de la política cultural del país, ja que configuren el camp d'intervenció indirecta dels governs en l'àmbit de les arts i de la cultura: mitjançant la fiscalitat cultural, les administracions públiques estimulen la iniciativa privada en aquestes activitats.

En l'actualitat, i des d'una perspectiva general, la fiscalitat cultural és un dels àmbits en els que hi ha un major grau d'innovació de les polítiques culturals a escala internacional. Per tant, és necessari obrir aquest debat a casa nostra, per tal d'avançar vers l'homologació de la situació del país als principals avenços que s'estan produint en països del nostre entorn.

En l'actual escenari de crisi econòmica, les polítiques de fiscalitat cultural tenen una gran importància per dues raons fonamentals:

- D'una banda, cal reforçar el sistema de finançament de les iniciatives privades culturals mitjançant mecenatge i patrocini, ja que amb la crisi hi ha el risc d'una notable davallada dels ingressos del sector cultural per aquest concepte.
- D'altra banda, l'experiència internacional indica que els incentius fiscals aplicats a les indústries culturals són un instrument clau de les polítiques econòmiques orientades a incrementar la competitivitat de les economies més avançades.

La política fiscal ocupa un lloc central en l'actual debat de política econòmica a molts països de la Unió Europea. En aquest escenari, la innovació en la fiscalitat cultural ha de contribuir al foment de la creativitat necessària per abordar els reptes de futur, a l'enfortiment de la cohesió social en temps de dificultats, a l'impuls del creixement econòmic, i a l'enriquiment del capital cultural de la col·lectivitat.

(FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA)

Ajuntament de Barcelona

CONTINGUT DEL DECÀLEG

El Decàleg s'ha elaborat a partir de l'estudi de la fiscalitat cultural existent a Catalunya, a l'Estat espanyol i a altres països.

El seu contingut s'ha estructurat en els termes següents:

- Principis rectors: s'han establert quatre criteris fonamentals a partir dels quals s'han definit les propostes de millora de la fiscalitat cultural contemplades en el Decàleg.
- 10 objectius de millora de la fiscalitat cultural: són les grans metes a assolir, a partir de les quals s'han definit les mesures concretes proposades.

Aquests objectius s'han agrupat en els 5 blocs següents:

- A. Incentius fiscals per al mecenatge i el patrocini, tant de persones físiques com privades, a favor de les activitats culturals.
- B. Incentius fiscals per a l'adquisició i la conservació de béns d'interès cultural, és a dir, del patrimoni històric-artístic.
- C. Incentius fiscals de les indústries culturals: arts visuals, arts escèniques i musicals, llibre, audiovisual, videojocs i nous interactius digitals.
- D. La dació de béns culturals en pagament d'impostos, és a dir, el pagament de deutes tributaris mitjançant el lliurament de béns d'interès cultural.
- E. Altres qüestions: apartat en el que es fa referència a la Garantia de l'Estat, que és un sistema d'assegurança pública pel que l'Estat assegura béns d'interès culturals que es cedeixen temporalment per a la seva exhibició pública, i a les actuacions que poden garantir una gestió responsable i transparent de la fiscalitat cultural.

(FUNDACIÓ BARCELONA CULTURA)

Ajuntament de Barcelona

PRINCIPIS RECTORS

Les propostes de millora de la fiscalitat cultural contingudes en aquest Decàleg per a una nova aliança pública – privada en cultura s'han elaborat sobre la base dels quatre principis rectors següents:

- A. Homologar la fiscalitat cultural de Catalunya i d'Espanya a les experiències més avançades d'altres països de l'entorn, per tal de fer avançar el règim tributari de les activitats culturals del país d'acord amb les tendències de major interès implementades a altres estats.
- B. Adaptar la fiscalitat cultural als canvis esdevinguts aquests darrers anys en el finançament de les comunitats autònomes, que han establert noves fórmules de participació de les comunitats autònomes en els principals impostos de l'Estat, així com respecte dels tributs que són propis d'aquestes administracions.
- C. Garantir la transparència i la correcta gestió dels recursos assignats a activitats culturals privades d'interès general que són objecte de bonificació fiscal.
- D. Concebre la fiscalitat cultural com una esfera de política econòmica que pot contribuir de forma destacada a la generació de llocs de treball i a la superació de l'actual crisi econòmica.

DECÀLEG

A. INCENTIUS FISCALS PER AL MECENATGE I EL PATROCINI

PRIMER

Homologar els tipus de deducció fiscal aplicables en els camps del patrocini i del mecenatge a les normes més avançades d'altres països de la UE, per assolir una major participació de la societat en les activitats culturals d'interès general.

SEGON

Reduir les diferències existents en el règim fiscal del mecenatge i del patrocini, independentment de la capacitat econòmica i la naturalesa jurídica dels contribuents.

B. INCENTIUS FISCALS PER DONACIONS, ADQUISICIONS I CONSERVACIÓ DE BÉNS D'INTERÈS CULTURAL

TERCER

Estimular fiscalment l'increment, la conservació i la difusió del patrimoni cultural en les millors condicions, tant a nivell de Catalunya com d'Espanya, i garantir l'aflorament públic del patrimoni cultural d'interès general per tal de donar-lo a conèixer al conjunt de la societat.

C. INCENTIUS FISCALS DE LES INDÚSTRIES CULTURALS

QUART

Establir per primera vegada un sistema d'incentius fiscals per a les arts interpretatives (arts escèniques i música en viu), que fomenti la generació de públics en aquestes activitats.

CINQUÈ

Garantir el manteniment i la millora dels incentius fiscals a les indústries del llibre i de l'audiovisual per tal que, en l'actual situació de crisi econòmica, enforteixin la seva posició en els mercats internacionals i impulsin la seva modernització.

SISÈ

Establir mesures d'incentiu fiscal a les activitats culturals de producció i difusió de nous continguts i serveis digitals, com és el cas de la indústria dels videojocs, dels interactius multimèdia i d'altres productes en nous formats.

SETÈ

Fer extensius als drets de propietat intel·lectual els incentius fiscals atorgats a la cessió de patents i altres actius intangibles actualment vigents, i establir bonificacions fiscals sobre els ingressos generats en concepte de drets d'autor en la mateixa línia que s'està fent a altres països de la UE.

D. LA DACIÓ EN PAGAMENT D'IMPOSTOS

VUITÈ

Adaptar la regulació de la dació d'obres d'interès cultural en pagament d'impostos a l'actual marc fiscal espanyol en el que les comunitats autònomes participen d'una part molt rellevant dels tributs recaptats, i millorar-ne el procediment de gestió.

E. ALTRES QÜESTIONS

NOVÈ

Proporcionar una assegurança per a l'exhibició temporal d'obres culturals de tercers als principals centres de difusió d'obres d'interès cultural de Catalunya, per tal que aquesta no estigui limitada a les institucions que són titularitat "exclusiva" del Ministeri de Cultura i "majoritària" de la Generalitat de Catalunya.

DESE

Garantir una gestió responsable i transparent de les mesures de fiscalitat cultural, mitjançant els mecanismes de control adients.

A. INCENTIVS FISCALS PER AL MECENATGE I EL PATROCINI

PRIMER

Les polítiques d'incentiu fiscal per a la participació privada en activitats d'interès general s'han desplegat amb una notable intensitat aquesta última dècada a molts països de la Unió Europea, especialment en aquells que com Catalunya i Espanya no han tingut una trajectòria històrica destacada en aquest camp (a diferència d'altres com el Regne Unit o, més enllà d'Europa, els Estats Units).

L'existència d'una cultura cívica de participació privada en activitats d'interès general constitueix un actiu d'una societat que es forja amb el pas de la història. La introducció de mesures d'estímul fiscal en aquest camp pot afavorir, sens dubte, el desenvolupament d'aquestes pràctiques en aquelles societats on aquestes iniciatives han tingut un caràcter marginal en el passat.

Els extraordinaris resultats assolits a França des de l'aprovació l'any 2003 de la llei relativa al mecenatge, a les associacions i a les fundacions, indiquen que aquesta participació privada en activitats culturals d'interès general pot impulsar-se mitjançant la introducció de mesures avançades d'incentiu fiscal.

Les principals mesures proposades en relació a aquesta qüestió fan referència a l'increment del tipus de deducció aplicables en concepte de mecenatge i patrocini, i a la introducció de noves deduccions en l'àmbit específic de la cultura per part de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, es fa una proposta relativa als esdeveniments extraordinaris d'especial interès, els quals gaudeixen d'un tractament fiscal singularment bonificat segons la Llei 49/2002, que permeti aplicar aquesta figura a efemèrides o projectes en els que la comunitat autònoma sigui l'àmbit d'incidència principal.

UNA ÀMPLIA PARTICIPACIÓ DE LA SOCIETAT EN EL FINANÇAMENT DE LA CULTURA CONTRIBUEIX DE FORMA POSITIVA AL DESENVOLUPAMENT D'UN PAÍS

OBJECTIU

Homologar els tipus de deducció fiscal aplicables en els camps del patrocini i del mecenatge a les normes més avançades d'altres països de la UE, per assolir una major participació de la societat en les activitats culturals d'interès general.

MESURES

- Apropar els tipus generals de deducció de la quota al 60% de l'import de les donacions, aproximant-se d'aquesta manera a la situació actualment existent a França i a la d'aquells països en els que hi ha una deducció de la base imposable del 100%.
- Crear addicionalment una deducció de la quota autonòmica de l'IRPF a nivell de Catalunya per a les donacions en el camp de la cultura.
- Introduir la categoria d'esdeveniment extraordinari d'especial interès autonòmic, a la que siguin d'aplicació les mateixes bonificacions fiscals que en l'actualitat s'atorguen a aquests esdeveniments a nivell estatal.

SEGON

L'actual sistema d'incentius fiscals per al mecenatge i el patrocini existent a l'Estat espanyol es caracteritza per donar un tractament diferenciat segons es tracti de persones físiques o jurídiques. Així, segons l'article 19 de la Llei 49/2002 de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge, procedeix fer una deducció del 25% en el cas de l'Impost de la Renda de les Persones Físiques, mentre que l'article 20 de la mateixa llei disposa que la deducció és del 35% en el cas de l'Impost sobre Societats.

Davant d'això, es proposa igualar les deduccions que tant persones físiques com empreses poden gaudir per la seva participació en activitats d'interès general.

En aquest mateix sentit, es planteja la necessitat de regular la possibilitat de traslladar a exercicis futurs les deduccions aplicables que se situïn per sobre del límit legal establert a l'IRPF (com es disposa en el cas de l'Impost sobre Societats).

Per últim, es proposa la introducció i recerca de noves pràctiques relacionades amb el mecenatge i el patrocini, que fomentin la participació en aquest sentit d'empreses petites i mitjanes. Sens dubte, aquesta és una línia d'intervenció estratègicament rellevant ateses les característiques del teixit empresarial de la ciutat i del país.

LA IGUALTAT DE CONDICIONS DELS CONTRIBUENTS EN EL FINANÇAMENT PRIVAT DE LA CULTURA ÉS CLAU PER A OPTIMITZAR ELS BENEFICIS SOCIALS I ECONÒMICS DEL DESENVOLUPAMENT CULTURAL

OBJECTIU

Reduir les diferències existents en el règim fiscal del mecenatge i del patrocini, independentment de la capacitat econòmica i la naturalesa jurídica dels contribuents.

MESURES

- Igualar els tipus de deducció que s'apliquen a les persones físiques i a les persones jurídiques en un percentatge proper al 60%, que actualment són diferents segons es disposa en els articles 19 i 20 de la Llei 49/2002 de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.
- Regular la possibilitat que les deduccions de l'IRPF en concepte de donacions es puguin traslladar a exercicis futurs quan aquestes superin la limitació del 10%, opció que es disposa en el cas de l'Impost sobre Societats (segons l'article 20 de l'esmentada Llei 49/2002) i també a altres països de l'entorn.
- Crear les condicions que afavoreixin l'emergència de noves pràctiques relacionades amb el patrocini i el mecenatge, especialment aquelles que incentivin la participació d'empreses petites i mitjanes (com es fa, per exemple, a través dels Clubs d'empreses per al mecenatge a França).

B. INCENTIUS FISCALS PER DONACIONS, ADQUISICIONS I CONSERVACIÓ DE BÉNS D'INTERÈS CULTURAL

TERCER

Les polítiques culturals relacionades amb la protecció, la conservació i la difusió del patrimoni històric constitueixen, des dels seus orígens, un dels nuclis fonamentals de les polítiques culturals. A l'Estat espanyol hi ha un ventall prou ampli d'incentius fiscals relacionats amb la conservació i la difusió del patrimoni, els quals comprenen diferents qüestions: l'adquisició de béns patrimonials d'interès històric-cultural, la propietat de béns patrimonials d'interès històric-cultural, i la venda de béns patrimonials d'interès històric-cultural. A aquestes mesures fiscals també s'hi han de considerar els incentius per a la participació privada en activitats d'interès general, que s'han tractat en els dos primers punts d'aquest Decàleg.

No obstant això, cal remarcar que des del 2007 hi ha una reducció progressiva de la deducció aplicable per actuacions de protecció i difusió del patrimoni a l'Impost sobre Societats. Aquesta reducció forma part de la reforma gradual d'aquest impost aprovada per la Llei 35/2006, que afecta a la major part de les deduccions existents fins a la seva completa desaparició.

Davant d'aquest fet, es proposa recuperar i mantenir el tipus de deducció del 15% existent amb anterioritat al 2007 per a aquests casos.

D'altra banda, es planteja la necessitat d'establir mesures d'estímul fiscal per part del Govern de la Generalitat de Catalunya, atesa la seva competència sobre la matèria.

Finalment, i amb l'objectiu que els incentius fiscals aplicables en l'àmbit del patrimoni cultural assoleixin una màxima eficàcia, es planteja la necessitat d'articular mesures de cara a fomentar un aflorament dels béns d'interès cultural que són de propietat privada. En concret, es fa referència a aquells béns d'interès cultural que romanen en mans privades, i que no són objecte de cap difusió pública com a conseqüència dels possibles costos fiscals que, d'acord amb la legislació vigent, podria comportar el reconeixement públic de la seva tinença i valor.

EL SECTOR PRIVAT ÉS PROPIETARI D'UNA GRAN PART DEL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL DEL PAÍS, I PER TANT RESPONSABLE DE LA SEVA CONSERVACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA

OBJECTIU

Estimular fiscalment l'increment, la conservació i la difusió del patrimoni cultural en les millors condicions, tant a nivell de Catalunya com d'Espanya, i garantir l'aflorament públic del patrimoni cultural d'interès general per tal de donar-lo a conèixer al conjunt de la societat.

MESURES

- Recuperar la bonificació fiscal per actuacions de protecció i difusió del patrimoni de l'Impost de Societats, restablint el tipus de la deducció en el 15% existent fins el 2006 (segons disposa l'article 35 de la Llei 43/1995, de l'Impost sobre Societats, modificat per la Disposició addicional segona de la Llei 49/2002, i que està en procés de progressiva reducció fins a la seva completa desaparició segons la Llei 35/2006).
- Introduir bonificacions fiscals a la quota autonòmica de l'IRPF a nivell de Catalunya per les inversions dels particulars destinades a la conservació i la difusió del patrimoni.
- Afavorir l'aflorament públic dels béns del patrimoni cultural d'interès general que actualment són de propietat privada, mitjançant l'establiment de mesures de caire fiscal orientades a estimular-ne la seva donació a les administracions públiques, alliberant-los de les càrregues fiscals que es puguin haver generat per la seva progressiva valorització econòmica al llarg del temps.

C. INCENTIVS FISCALS DE LES INDÚSTRIES CULTURALS

QUART

El procés de mercantilització i industrialització de la cultura esdevingut al llarg del segle XX ha anat acompanyat de l'aparició d'unes polítiques públiques específicament adreçades a les indústries culturals. En aquest cas, i a diferència de les activitats objecte dels anteriors apartats del Decàleg, la producció i la difusió cultural es realitza en el marc del lliure mercat i, en una part molt rellevant, són activitats en les que hi ha una assignació de recursos privats amb l'expectativa d'assolir un lucre econòmic.

Aquesta última dècada, les mesures de foment i dinamització de les indústries culturals han passat a ocupar un lloc cada cop més destacat en les polítiques de promoció econòmica i cultural de les economies més avançades. Entre aquestes, hi ha les mesures de fiscalitat cultural adreçades a les empreses, que tradicionalment s'han centrat sobretot en els sectors del llibre i de l'audiovisual.

El sector de les arts en viu, és a dir, de les arts escèniques i de la música, no ha estat objecte fins ara de bonificacions fiscals específiques a l'Estat espanyol. Davant d'aquest fet, es proposa introduir un estímul fiscal en aquests sectors de la cultura, orientat a resoldre un dels principals reptes que hi ha plantejat en aquestes activitats: la generació i la fidelització de públics.

Per raó de la seva competència sobre la matèria, i de la seva capacitat d'establir una política fiscal pròpia, es proposa que aquesta mesura sigui adoptada pel govern de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit d'aquesta comunitat autònoma.

LES EXPRESSIONS ARTÍSTIQUES EN VIU, COM EL TEATRE, LA MÚSICA, LA DANSA I L'ÒPERA, SÓN UN ÀMBIT FONAMENTAL DE LA VIDA CULTURAL DEL PAÍS QUE AQUESTS DARRERS ANYS S'HA CONSOLIDAT AMB UN TEIXIT EMPRESARIAL I PROFESSIONAL

OBJECTIU

Establir per primera vegada un sistema d'incentius fiscals per a les arts interpretatives (arts escèniques i música en viu), que fomenti la generació de públics en aquestes activitats.

MESURES

- Introduir una deducció fiscal de la quota autonòmica de l'IRPF a nivell de Catalunya per l'adquisició d'abonaments per a espectacles escènics i musicals (com hi ha al Quebec).

CINQUÈ

Les principals mesures específiques d'estímul fiscal existents fins ara a l'Estat espanyol i relatives als sectors del llibre i de l'audiovisual, es troben en vies de desaparició des del 2007. Aquest fet és conseqüència de la reducció progressiva de les deduccions de l'Impost sobre Societats, que ja s'ha indicat anteriorment en el punt tercer. Aquesta situació contrasta fortament amb la tendència existent a molts països de l'entorn, en els que la política fiscal d'incentiu a les indústries culturals està experimentant notables avenços aquests darrers anys.

Davant d'aquesta situació es proposa, d'entrada, recuperar totes les bonificacions fiscals existents amb anterioritat al 2007, i que són les següents:

- Per les rendes procedents de l'activitat exportadora de produccions cinematogràfiques o audiovisuals espanyoles, i de llibres (article 34 de la Llei de l'Impost sobre Societats).
- Per les inversions en producció cultural (article 38 de la Llei de l'Impost sobre Societats): en l'edició de llibres (que permeten la confecció d'un suport físic, previ a la seva producció industrial seriada), i en produccions cinematogràfiques (aplicables a les produccions espanyoles de llargmetratges cinematogràfics i de sèries audiovisuals de ficció, animació o documental).

En relació a aquest darrer punt, es proposa igualar el tipus de deducció en el 20% per a les inversions realitzades en l'edició de llibres (el 5% fins el 2006) i la producció cinematogràfica (el 20% fins el 2006). Amb aquesta proposta es tracta de donar un mateix tractament a les indústries culturals davant el procés de convergència dels mercats culturals, que s'està produint com a conseqüència de la revolució digital.

No obstant això, davant la ràpida evolució que experimenten aquests mercats, es recomana fer una adequació del conjunt de les mesures d'incentiu fiscal de les indústries culturals aquests propers anys, en la línia del que s'estableix en el Preàmbul de la Llei 55/2007 del Cinema per a l'any 2012.

LES INDÚSTRIES CULTURALS TRADICIONALS, COM ELS SECTORS DEL LLIBRE I DE L'AUDIOVISUAL, CONTRIBUEIXEN DE FORMA IMPORTANT EN EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I CULTURAL DEL PAÍS

OBJECTIU

Garantir el manteniment i la millora dels incentius fiscals a les indústries del llibre i de l'audiovisual per tal que, en l'actual situació de crisi econòmica, enforteixin la seva posició en els mercats internacionals i impulsin la seva modernització.

MESURES

- Recuperar la bonificació fiscal aplicable en l'Impost de Societats sobre les rendes procedents de l'activitat exportadora de produccions cinematogràfiques o audiovisuals espanyoles i de llibres, restablint el tipus de la deducció en el 99% existent fins el 2006 (segons disposa l'article 34 de la Llei 43/1995, de l'Impost sobre Societats, i que està en procés de progressiva reducció fins a la seva completa desaparició segons la Llei 35/2006).
- Recuperar les bonificacions fiscals aplicables a les inversions en edició de llibres i en produccions cinematogràfiques en l'Impost de Societats, tot fixant per ambdós casos un mateix tipus de deducció de la quota del 20% (que és el que correspon en el cas del cinema, segons disposa l'article 38 de la Llei 43/1995, de l'Impost sobre Societats, i que està en procés de progressiva reducció fins a la seva completa desaparició segons la Llei 35/2006).
- Ampliar per al conjunt de les indústries culturals el compromís fixat en el Preàmbul de la Llei 55/2007 del Cinema de fer una proposta d'adequació de les mesures d'incentiu fiscal de la cinematografia l'any 2012. Aquesta proposta hauria de contemplar l'existència de bonificacions fiscals per a la creació de noves fórmules de finançament de les indústries culturals a través de societats específiques (com les SOFICA, societats per al finançament de la indústria cinematogràfica i audiovisual existents a França, o altres iniciatives similars al Quebec).

SISÈ

La revolució digital està comportant un intens procés de transformació de les activitats culturals en el seu conjunt. Aquest fet suposa que molts dels productes culturals tradicionals ja es versionen en tecnologia digital i, també, que apareixen noves formes d'expressió artística i cultural que fins ara no existien.

Aquest procés, tot i les incerteses que presenta, constitueix una extraordinària oportunitat de desenvolupament de la cultura, així com de creixement econòmic en la mesura que s'aprofitin les oportunitats de negoci emergents.

En aquest escenari, països capdavaners de la Unió Europea com el Regne Unit, França i d'altres han introduït (o estan en procés de fer-ho) mesures d'incentiu fiscal destinades a afavorir el desenvolupament d'aquestes noves activitats i, molt particularment, dels videojocs.

En el cas de l'Estat espanyol, la Comissió de Cultura del Congrés dels Diputats ja ha reconegut durant aquest any 2009 que el sector dels videojocs és part integrant de les indústries culturals. No obstant això, les polítiques culturals de Catalunya i d'Espanya encara no han incorporat de forma plena ni normalitzada aquestes activitats culturals emergents, com tampoc s'ha fet respecte les bonificacions fiscals que els haurien de correspondre comparativament amb les que hi ha en altres sectors de la cultura.

LA PRODUCCIÓ DE BÉNS I SERVEIS CULTURALS EMERGENTS D'ALT CONTINGUT TECNOLÒGIC I D'INNOVACIÓ ÉS BÀSICA PER A L'IMPULS DE L'ECONOMIA CREATIVA

OBJECTIU

Establir mesures d'incentiu fiscal a les activitats culturals de producció i difusió de nous continguts i serveis digitals, com és el cas de la indústria dels videojocs, dels interactius multimèdia i d'altres productes en nous formats.

MESURES

- Incorporar el sector dels videojocs en les polítiques fiscals culturals, homologant la seva situació a la del llibre i de l'audiovisual. Actualment, no hi ha cap mesura d'incentiu específicament adreçada a aquest subsector i la Comissió del Cultura del Congrés dels Diputats aprovà el març de 2009 una proposta que reconeix la seva condició d'indústria cultural.
- Considerar, així mateix, el conjunt d'obres culturals que es realitzen i es puguin realitzar en el futur de contingut digital interactiu i multimèdia.

SETÈ

En les economies més avançades, la inversió en actius de caràcter intangible constitueix un factor clau de creixement econòmic. Sens dubte, tot i la seva singularitat, els actius de propietat intel·lectual formen part d'aquesta tipologia de béns, i la seva importància econòmica es posa de manifest en la creixent aportació que les activitats culturals i creatives tenen sobre el producte interior brut.

En el cas de l'Estat espanyol, la Llei 16/2007 de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base a la normativa de la Unió Europea, introduí certes modificacions a la Llei de l'Impost sobre Societats, entre les que hi ha una bonificació fiscal sobre els ingressos que es deriven de la cessió de patents i altres actius intangibles que hagin estat creats per les empreses. En aquest precepte, no es contemplen els drets de propietat intel·lectual.

Per contra, de l'any 2005 ençà, certs països de la Unió Europea (com a Bèlgica, Luxemburg i Irlanda), han aprovat importants incentius fiscals centrats específicament en l'àmbit de la propietat intel·lectual i dels drets d'autor. Sens dubte, cal prendre en consideració aquestes iniciatives per a mantenir la competitivitat de les indústries culturals del país en el marc del conjunt de la Unió Europea, així com per a estimular-ne el seu desenvolupament.

**LA CREATIVITAT ÉS UN ACTIU FONAMENTAL DE LA NOVA ECONOMIA.
EN ELS SECTORS DE LA CULTURA, AQUESTA ES CONCRETA EN BONA
PART A TRAVÉS DE LES INVERSIONS EN PROPIETAT INTEL·LECTUAL
I EN LA GESTIÓ DELS DRETS QUE SE'N DERIVEN**

OBJECTIU

Fer extensius als drets de propietat intel·lectual els incentius fiscals atorgats a la cessió de patents i altres actius intangibles actualment vigents, i establir bonificacions fiscals sobre els ingressos generats en concepte de drets d'autor en la mateixa línia que s'està fent a altres països de la UE.

MESURES

- Fer extensiva als drets de propietat intel·lectual l'exempció parcial en el 50% dels ingressos que es deriven de la cessió de patents i altres actius intangibles que hagin estat creats per les empreses (incentiu fiscal aplicable en l'Impost sobre Societats segons disposa la Disposició addicional vuitena vuit de la Llei 16/2007).
- Introduir mesures d'incentiu fiscal per als ingressos obtinguts en concepte de drets d'autor en l'IRPF, en la línia de les modificacions introduïdes aquests darrers anys a Bèlgica, Irlanda, o Luxemburg.

D. LA DACIÓ EN PAGAMENT D'IMPOSTOS

VUITÈ

Diversos estats de la Unió Europea tenen prevista la possibilitat de pagar els deutes tributaris mitjançant aportacions en espècie i, particularment, a través del lliurament d'obres d'art.

A l'Estat espanyol, l'article 73 de la Llei 16/1985 del Patrimoni Històric Espanyol (juntament amb l'article 65 del Reial Decret 111/1986, modificat pel Reial Decret 64/1994), disposa que els contribuents podran fer efectius els seus deutes mitjançant el lliurament de béns integrants del Patrimoni Històric Espanyol.

De l'any 1997 al 2008, el valor dels béns del Patrimoni Històric Espanyol adquirits per l'Estat Espanyol mitjançant la figura de la dació en pagament de deutes tributaris ha ascendit a 200 milions d'Euros. D'aquests, tan sols el 3,2% corresponen a dacions realitzades per persones residents a Catalunya (essent el 71,3% a la Comunidad de Madrid), i només el 2,7% s'han destinat a ser exposats a museus de Catalunya (tots ells en règim de cessió, i essent també Madrid la comunitat on es localitza l'exposició de la major part dels béns que han estat objecte de dació).

La necessitat de les mesures proposades se sustenta, d'una banda, sobre la base dels importants canvis esdevinguts en el sistema fiscal espanyol aquests darrers anys, a partir dels quals les comunitats autònomes han passat a participar d'una part molt rellevant dels tributs recaptats. En aquest nou escenari, es considera que els governs autonòmics no només han de tenir un paper determinant en la gestió d'aquest procediment, sinó que també han de poder adquirir la titularitat de les obres donades, i decidir-ne la seva localització.

D'altra banda, vist l'impacte econòmic relativament baix d'aquest instrument, també es proposa la millora del procediment a seguir per a la dació en pagament d'impostos, en la línia de les experiències existents a altres països (especialment, al Regne Unit).

LA DACIÓ D'OBRES D'INTERÈS CULTURAL EN PAGAMENT D'IMPOSTOS CONTRIBUEIX A INCREMENTAR EL PATRIMONI CULTURAL PÚBLIC

OBJECTIU

Adaptar la regulació de la dació d'obres d'interès cultural en pagament d'impostos a l'actual marc fiscal espanyol en el que les comunitats autònomes participen d'una part molt rellevant dels tributs recaptats, i millorar-ne el procediment de gestió.

MESURES

- Permetre la dació en pagament de la quota autonòmica dels impostos estatals cedits a les comunitats autònomes, tot contemplant que els seus governs siguin responsables de la seva valoració i administració, que ostentin la propietat de les obres donades, i en decideixin la seva destinació final.
- Introduir procediments més negociats i amb participació de tercers experts per a la valoració de les obres lliurades per al pagament d'impostos, en la línia del protocol existent al Regne Unit.

E. ALTRES QÜESTIONS

NOVÈ

Els costos d'assegurança de les obres obtingudes de tercers per a la seva difusió en exposicions temporals són, en l'actualitat, molt elevats: segons les dades disponibles, als països de la Unió Europea aquestes despeses poden arribar a representar el 40% del pressupost total de l'esdeveniment. Així mateix, es constata que hi ha una gran diferència entre els models d'indemnització existents en els diferents estats de la mateixa Unió Europea i, per tant, hi ha unes insuficients garanties que afavoreixin un intercanvi d'obres d'art entre aquests.

A l'estat espanyol hi ha la Garantia de l'Estat, que és un sistema d'assegurança pública mitjançant el qual aquest assumeix el compromís d'assegurar els béns d'interès que es cedeixin temporalment per a la seva exhibició pública. Tan sols poden accedir a aquest instrument les institucions culturals que són de titularitat estatal i competència del Ministeri de Cultura, les Sales d'exposició de Patrimonio Nacional, les Seus de la Fundación Thyssen-Bornemisza, i les exposicions organitzades per la Sociedad Estatal para la Acción Cultural Exterior i la Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales.

Amb el Decret 75/2009 de 12 de maig, es creà la garantia de la Generalitat de Catalunya per a obres d'interès cultural rellevant. Aquesta garantia dona cobertura als museus, biblioteques o arxius de titularitat de la Generalitat de Catalunya, o aquells equipaments que tenen participació majoritària d'aquesta. Explícitament, s'inclou en aquest sistema el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Les propostes formulades en el Decàleg tenen per objectiu fonamental permetre que altres iniciatives d'interès nacional de Catalunya puguin tenir accés a aquest instrument d'assegurança, per tal que es faciliti l'organització d'exposicions d'excel·lència a Barcelona i Catalunya per part del conjunt de les institucions culturals més rellevants del país.

L'ORGANITZACIÓ D'EXPOSICIONS TEMPORALS ÉS UNA LÍNIA ESTRATÈGICA CLAU PER A FACILITAR L'ACCÉS DE LA CIUTADANIA A L'ART, EL CONEIXEMENT I LA CULTURA UNIVERSALS

OBJECTIU

Proporcionar una assegurança per a l'exhibició temporal d'obres culturals de tercers als principals centres de difusió d'obres d'interès cultural de Catalunya, per tal que aquesta no estigui limitada a les institucions que són titularitat "exclusiva" del Ministeri de Cultura i "majoritària" de la Generalitat de Catalunya.

MESURES

- Fer extensiva l'assegurança de les obres que s'exposin en museus, biblioteques i arxius de la Generalitat a tots els Museus d'interès nacional de Catalunya, així com a les exposicions temporals d'interès nacional excepcional.
- Fer un seguiment continuat de la tasca que la Unió Europa faci sobre la matèria, en el marc de les polítiques orientades a garantir la lliure circulació de les obres d'art a Europa.

DESE

Les bonificacions fiscals són, a més a més d'un incentiu per a la participació privada en activitats culturals d'interès general, una assignació de responsabilitat als agents privats en la gestió de recursos que -sense l'esmentada bonificació- correspondria administrar al sector públic.

Per tant, cal reforçar de forma permanent la confiança entre els estaments públics i privats per tal que els incentius de fiscalitat cultural assoleixin plenament la seva funció social i econòmica, i superar aquelles situacions adverses que puntualment es puguin produir per evitar un afebliment d'aquesta confiança.

Davant d'això, les propostes plantejades estan orientades a assegurar una correcta gestió privada dels recursos que es deriven de les bonificacions fiscals en cultura. D'aquesta manera es podrà avançar vers l'establiment d'uns instruments de distinció o certificació que comprometin els agents privats amb una administració responsable i transparent d'aquests recursos.

ELS INCENTIVS FISCALS DE FOMENT DE LA CULTURA POSEN EN MANS DELS AGENTS PRIVATS UNA IMPORTANT QUANTITAT DE RECURSOS PÚBLICS

OBJECTIU

Garantir una gestió responsable i transparent de les mesures de fiscalitat cultural, mitjançant els mecanismes de control adients.

MESURES

- Elaboració del Codi Ètic de la fiscalitat cultural específic per a la participació privada en activitats d'interès general (mecenatge i patrocini), que serveixi de distintiu de qualitat.
- Promoure la difusió de bones pràctiques en el finançament cultural per a les indústries culturals de les empreses i professionals del sector.

